

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок надання навчальним і навчально-методичним виданням
грифів Вченої ради Національного університету водного господарства та
природокористування

УХВАЛЕНО

Протокол науково-методичної
ради НУВГП від 18.06.2026 № 6

Голова науково-методичної ради
НУВГП

Валерій СОРОКА

Введено в дію наказом ректора
НУВГП

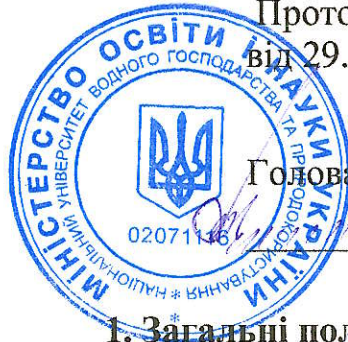
від 01 . 07 2026 № 121

Рівне 2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол Вченої ради НУВГП

від 29.06.2026 № 6

Голова Вченої ради НУВГП

Віктор МОШИНСЬКИЙ

1. Загальні положення

1.1. Дане Положення визначає систему організаційної та науково-методичної роботи Національного університету водного господарства та природокористування (далі – НУВГП) щодо проведення науково-методичної експертизи навчальних і навчально-методичних видань, а також офіційного підтвердження можливості їх використання у навчально-виховному процесі закладів вищої освіти (далі – ЗВО). Також визначає механізм надання навчальним і навчально-методичним виданням грифів «Затверджено Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» і «Рекомендовано Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» (далі – Гриф).

1.2. Положення ґрунтується на нормативних вимогах законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про видавничу справу» та інших нормативно-правових актах, що регламентують діяльність Національного університету водного господарства та природокористування щодо навчально-науково-методичного забезпечення системи освіти України.

1.3. Офіційне визнання відповідності навчального і навчально-методичного видання вимогам державних стандартів вищої освіти та інших нормативних документів, що регламентують зміст вищої освіти, реалізується через процедуру надання Національним університетом водного господарства та природокористування відповідного Грифа Вченої ради НУВГП, схвалення чи допущення до використання у закладах вищої освіти на підставі рішення Вченої ради університету.

1.4. Надання Грифа об'єктам грифування є рекомендацією для використання їх в освітньому процесі закладів вищої освіти.

1.5. Гриф надається об'єктам грифування, що відповідають (залежно від виду об'єкта грифування):

- змісту та очікуваним результатам навчання (виховання), визначених стандартами вищої освіти, освітніми програмами, засадами особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів;

- принципам науковості, точності, наочності, доступності, лаконічності, формування світогляду, моральних і естетичних рис особистості, логічної послідовності та внутрішньо-предметних і міжпредметних зв'язків, методичної та дидактичної спроможності, технологічної придатності, рівності та недискримінації тощо;

- віковим особливостям психофізіологічного розвитку (сприймання, пам'ять, мислення, мотивація) здобувачів вищої освіти, навчально-пізнавальної діяльності.

1.6. Рішення щодо надання відповідних Грифів «Затверджено Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» і «Рекомендовано Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» приймає Вчена рада НУВГП на підставі рекомендацій науково-методичної ради НУВГП (далі – НМР) і оформлюється витягом з протоколу Вченої ради університету за підписом ученого секретаря (див. додатки А, Б).

2. Організація експертизи навчальних і навчально-методичних видань

2.1. Організація експертизи покладається на відповідні науково-методичні ради з якості (далі – НМРЯ) та вчені ради навчально-наукових інститутів НУВГП, до роботи яких, за необхідності, можуть залучатися зовнішні фахівці. Організація проведення остаточної експертизи навчального і навчально-методичного видання щодо рекомендації надання Грифа покладається на науково-методичну раду університету.

2.2. Подання документів вченому секретарю НМР для отримання рекомендації науково-методичної ради НУВГП щодо надання Грифа здійснюється в електронній формі через спеціалізоване програмне забезпечення: електронний документообіг університету (ЕДО), де матеріали реєструються та у строк до трьох робочих днів передаються голові науково-методичної ради для організації проведення експертизи.

2.3. Автор (и) звертається з листом-клопотанням в ЕДО про проведення експертизи рукопису навчального видання до проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи НУВГП (див. додаток В).

У листі-клопотанні зазначається: повна назва навчального видання, автора (авторів): прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання (за наявності); вид та призначення навчального видання (кому адресовано навчальне видання, освітньо-професійна програма, спеціальність), відповідність освітньо-професійній програмі із зазначенням освітнього компонента, для якого передбачено навчальне видання, джерела фінансування видання та вказується, де планується розміщення об'єкта грифування.

До листа-клопотання додають:

- відредагований рукопис навчального видання, підготовлений державною мовою;
- висновок про обсяг знайдених подібностей;
- рецензії провідних фахівців, які викладають освітній компонент у провідних ЗВО:
 - дві зовнішні рецензії докторів наук для підручників;
 - одна зовнішня рецензія для навчальних посібників;
 - внутрішня рецензія випускової або профільної кафедр за спеціальністю для всіх навчальних видань;

- витяг з протоколу засідання кафедри;
- витяг з протоколу засідання науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту;
- витяг з протоколу засідання вченої ради навчально-наукового інституту (вказати джерело фінансування);
- посилання на Силабус освітнього компонента;
- link освітньо-професійної програми;
- відомості про авторів.

2.4. Рецензія на рукопис навчального видання повинна давати всебічну та об'єктивну оцінку, містити аналіз методичних переваг і недоліків, оцінювати науковий рівень, відповідність змісту та обсягу стандарту вищої освіти, навчальному плану та освітньо-професійній програмі, якість ілюстративного матеріалу, перелік посторінкових зауважень. Заклучна частина рецензії повинна містити обґрунтовані та аргументовані висновки про доцільність або недоцільність випуску навчального видання.

2.5. Науково-методична рада у 10-денний термін розглядає пакет документів щодо рукопису навчального видання відповідно до цього Положення, з урахуванням Розпорядження № 25 від 22.11.2024 «Зміни до розпорядження № 4 від 01.03.2024 «Про плагіат у навчальних, навчально-методичних і методичних виданнях та перевірку навчальних видань, які перевидаються».

2.6. У разі прийняття науково-методичною радою рішення про необхідність доопрацювання або відхилення рукопису навчального видання, автор, який звертався з клопотанням, отримує про це мотивований висновок. Автор у термін до трьох місяців доопрацьовує рукопис навчального видання, разом з обґрунтованою відповіддю на зауваження повертає його для повторного розгляду науково-методичною радою.

2.7. У разі незгоди автора з висновком науково-методичної ради університету рукопис навчального видання направляється на закриту експертизу до провідного закладу вищої освіти або наукової установи. Розгляд матеріалів повторно здійснює спеціально призначена головою науково-методичної ради університету комісія, рішення якої є остаточним.

2.8. У разі неякісного доопрацювання рукопису комісія може відправити його на доопрацювання вдруге. У подальшому комісія має право прийняти рішення про відхилення рукопису навчального та навчально-методичного видання. Відмова автора доопрацювати рукопис відповідно до зауважень експертів та висновків комісії є підставою для відмови у повторному розгляді рукопису.

2.9. Вчений секретар науково-методичної ради університету не пізніше ніж за п'ять календарних днів до початку засідання Вченої ради НУВГП створює службову записку в ЕДО щодо розгляду рукописів навчальних та навчально-методичних видань на черговому засіданні Вченої ради рекомендації науково-методичної ради з надання Грифа НУВГП навчальному виданню та включення цього питання до порядку денного чергового засідання Вченої ради університету для ухвалення відповідного рішення.

3. Вимоги та критерії оцінювання якості видань

3.1. Головними критеріями якості для підручників як основного виду навчального видання є: відповідність силабусу освітнього компонента за всіма розділами її змісту, науково-методична розробка з урахуванням стану науково-технічного прогресу в даній галузі та чинної нормативної літератури. Викладення матеріалу повинно мати логічну завершеність, доступність, послідовність і відповідати вимогам щодо оформлення відповідного виду навчального видання.

3.2. Навчальний посібник повинен відповідати силабусу освітнього компонента за окремими розділами її змісту, мати високий науково-методичний рівень, містити необхідний довідковий матеріал. Навчальний матеріал має бути пов'язаний з практичними завданнями.

3.3. Навчально-методичний посібник повинен містити методичні вказівки і рекомендації щодо викладання освітнього компонента або організації самостійної роботи студентів, розвитку і виховання особистості.

3.4. Електронний підручник повинен відображати інформацію з використанням усього спектру даних (тексту, графіки, аудіо, відео, анімації), передбачати широкі можливості пошуку і навігації (вибору), різноманітну інформаційно-довідкову інформацію, об'єктивну та багатосторонню систему контролю знань, можливості інтерактивного зв'язку здобувача вищої освіти з викладачем.

4. Розгляд рукописів навчальних, навчально-методичних видань Вченою радою НУВГП

4.1. Офіційне визнання відповідності рукописів навчального, навчально-методичного видання нормативним вимогам реалізується рішенням Вченої ради НУВГП з наданням рекомендації щодо друку та розміщення в цифровому репозиторії Наукової бібліотеки НУВГП для використання в освітньому процесі.

4.2. Гриф «Затверджено Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» надається за результатами експертизи новим підручникам, а також підручникам (електронним підручникам), що попередньо було видано як навчальні посібники і успішно пройшли апробацію у навчальному процесі та отримали схвальні відгуки фахівців.

4.3. Гриф «Рекомендовано Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» надається за результатами експертизи усім іншим видам навчальних і навчально-методичних видань, що плануються для апробації та моніторингових досліджень у закладах вищої освіти: навчальним посібникам, навчально-методичним посібникам, практикумам та лабораторним практикумам, словникам і довідникам, курсам дистанційного навчання.

4.4. Кожне навчальне і навчально-методичне видання має відповідати вимогам Закону України «Про видавничу справу» та «Вимогам до підготовки

рукописів навчальної, наукової, навчально-методичної літератури і видання в редакційно-видавничому відділі та розміщення в цифровому репозиторії університету (зі змінами та доповненнями)» НУВГП .

4.5. Рішення щодо надання Грифа Вченої ради та рекомендацій до друку рукописам навчального, навчально-методичного видання приймається Вченою радою університету шляхом відкритого голосування за умов, якщо «за» проголосувало більше половини членів Вченої ради, присутніх на засіданні.

4.6. Витяг з протоколу засідання Вченої ради щодо надання відповідного Грифа, з рекомендаціями рукопису до друку та розміщення в цифровому репозиторії Наукової бібліотеки НУВГП надається автору(ам) у терміни, встановлені Регламентом Вченої ради.

4.7. На підставі витягу з протоколу засідання Вченої ради на звороті титульної сторінки навчальної книги авторами вказується назва Грифа, що надано Вченою радою університету, вихідні дані документа, на підставі якого прийнято рішення про надання Грифа (номер і дату протоколу засідання Вченої ради НУВГП).

4.8. Результати рішення Вченої ради про надання навчальному, навчально-методичному виданню відповідного Грифа Вченої ради НУВГП оприлюднюються на сайті науково-методичної ради НУВГП: Відомості про надання навчальним, навчально-методичним виданням Грифів Вченої ради НУВГП, де містяться відомості про вид об'єкта грифування, його назву, автора (авторів), найменування видавця (виробника, постачальника), підставу надання Грифа.

5. Порядок скасування Грифа

Гриф скасовується у разі встановлення:

- у разі неякісної редакційної підготовки навчального, навчально-методичного видання або його поліграфічного виконання, переробки тексту оригіналу, недостовірного перекладу, що призвело до зниження його наукового і науково-методичного рівня та якості;

- відмова автора доопрацювати рукопис відповідно до зауважень експертів або висновку комісії дає підстави на скасування наданого раніше Грифа;

- редакція Грифа не може самочинно змінюватися видавцем чи автором книги. У разі спотворення тексту Грифа він скасовується наказом ректора на підставі висновку науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту та науково-методичної ради університету.

Усі спірні питання щодо надання Грифа розглядає науково-методична рада або спеціально створена наказом ректора комісія.

6. Термін дії Грифа

6.1. Термін дії наданого Грифа – п'ять років з дня прийняття відповідного рішення Вченою радою НУВГП та спливає 01 липня відповідного року. Якщо за цей час навчальне, навчально-методичне видання не видано, то воно має право бути розглянуто повторно на засіданнях кафедр, НМРЯ ННІ з наступним

розглядом на засіданнях НМР та Вченої ради НУВГП для підтвердження раніше наданого позитивного рішення.

6.2. Після завершення терміну дії Грифа навчальному, навчально-методичному виданню необхідно пройти повторну процедуру затвердження з метою встановлення відповідності вимогам стандартів вищої освіти.

РОЗРОБИЛИ:

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

Д.т.н., професор кафедри міського
будівництва та господарства

Олександр ТКАЧУК

Заступник керівника навчально-
методичного відділу

Тамара КОСТЮКОВА

ВНУТРІШНІ ВІЗИ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи,
голова науково-методичної ради

Валерій СОРОКА

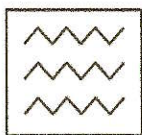
Керівник навчально-методичного
відділу

Наталія КОВАЛЬЧУК

Начальник юридичного відділу

Дмитро ПУХА

Коректор Світлана ЯЩУК

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № ____

Засідання _____ р.

Присутні ____ з ____ членів Вченої ради

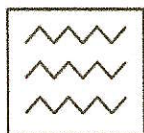
СЛУХАЛИ: інформацію ученого секретаря _____ про надання грифа Вченої ради, затвердження та рекомендацію до друку навчальних, навчально-методичних видань НУВГП.

УХВАЛИЛИ: Надати гриф «Рекомендовано Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» рукопису навчального посібника _____ рекомендувати до видання та розміщення в цифровому репозиторії НУВГП.

Підстава: Рішення щодо надання грифа Вченої ради рукопису було схвалено на засіданні науково-методичної ради _____ (протокол № ____).

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – ____, «проти» – ____, «утрималися» – ____.

Учений секретар _____

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ №__

Засідання _____ р.

Присутні __ з __ членів Вченої ради

СЛУХАЛИ: інформацію ученого секретаря _____ про надання грифа Вченої ради, затвердження та рекомендацію до друку навчальних, навчально-методичних видань НУВГП.

УХВАЛИЛИ: Надати гриф «Затверджено Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування» рукопису підручника _____ рекомендувати до видання та розміщення в цифровому репозиторії НУВГП.

Підстава: Рішення щодо надання грифа Вченої ради рукопису було схвалено на засіданні науково-методичної ради _____ (протокол № ____).

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – __, «проти» – __, «утрималися» – __.

Учений секретар _____

Лист-клопотання

Прошу розглянути навчальний посібник Є.В. Пугачов, В.А. Зданевич, С.І. Літніцький, Т.М. Кундрат «Збірник задач з нарисної геометрії з розв'язками. Ортогональні проєкції» : навч. посіб. / за редакцією д.т.н., проф., Є.В. Пугачова. Рівне : НУВГП, 2025. 317 с. на Вченій раді НУВГП щодо надання йому грифа «Рекомендовано Вченою радою НУВГП». Навчальний посібник буде видано за кошти університету, оскільки співавтор навчального посібника Є. В. Пугачов є переможцем конкурсу підручників, навчальних посібників та монографій у 2024 (наказ № 139 від 02.03.2024).

До листа-клопотання додається:

- відредагований рукопис, підготовлений державною мовою;
- висновок про обсяг знайдених подібностей;
- рецензії провідних фахівців:
 - одна зовнішня рецензія;
 - внутрішня рецензія;
- витяг з протоколу засідання кафедри;
- витяг з протоколу засідання науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту;
- витяг з протоколу засідання вченої ради навчально-наукового інституту (вказано джерело фінансування);
- посилання на Силабус навчальної дисципліни;
- link освітньо-професійної програми;
- відомості про авторів.

Автори:

ПІБ